

ZPRAVODAJ SLOUČENÝCH OBČÍ ČERNÝ DŮL · ČISTA · FORT

OBEC 30. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ ČESKOSLOVENSKA SOVĚTSKOU ARMÁDOU

číslo 2/84

vyšlo 6. 4. 84

ROČNÍK 12.

VYDÁVÁ MNV - OB

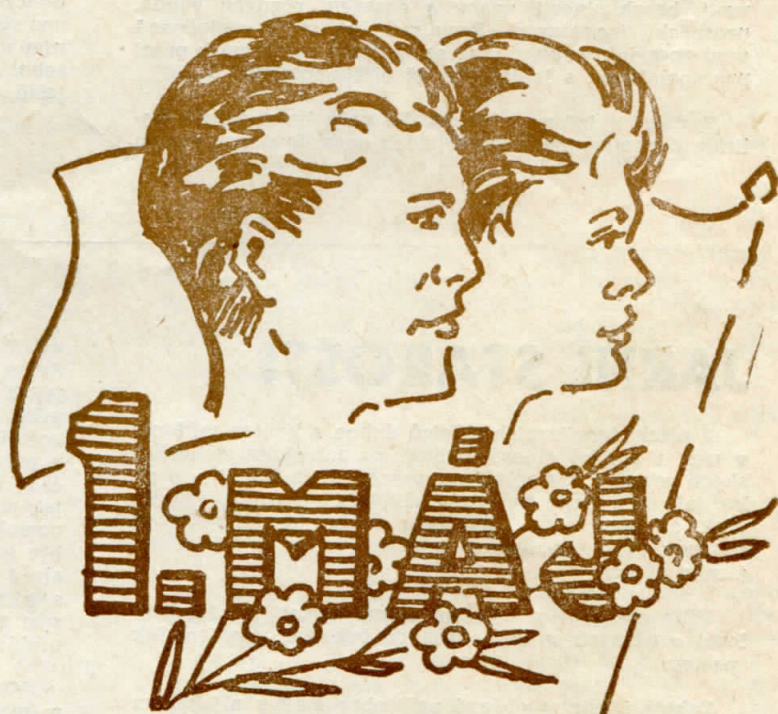
MÍR JE VE VÁS

František Hrubín

Mír je ve vás, ve vás všech,
z očí vám jak slunce září,
vy jste jeho hospodáři
s jarním větrem ve vlasech.

Ve vás už je celá zem
společným a krásným světem,
jak rád bych i vašim dětem
zpíval, jak je hezky v něm.

Mír už ve vás přece je,
mír už ve vás navždy bude,
kde jsou děti, tam je všude,
děti — naše naděje.

1. máje a naše současnost

Zvykli jsme si již oslavovat příchod máje vyjádřením nejvyšší úcty tomu, čemu vděčí lidstvo za všechno co má, lidské práci. Je symbolické, že s rodícím se jarem se zrodil na světě i vztah k takové činnosti lidí, která je zdrojem všech materiálních a kulturních statků, bez nichž by moderní člověk naší doby nemohl uspokojovat své denní potřeby a zájmy.

Ty tam jsou u nás doby, kdy pracující a nezaměstnaný lid demonstroval v prvomájových průvodech svou touhu po spravedlivějším uspořádání světa. Touhu po odstranění bídy, hladu, ponižování a nerovnoprávnosti. Bojovný a revoluční duch nasycoval ovzduší prvních

májů v našich městech a průmyslových centrech v dobách buržoazní republiky. Odhodlání dělníků vyzářovalo z jejich pevného kroku, zračilo se i v písni „Pryč s tyrany a zrádci všemi!“

Kolik generací před námi bojovalo za právo na práci a za spravedlivou odměnu! Kolik strastí, utrpení a životů stál boj prostých lidí proti kruté moci a násilí kapitálu. Oběti buržoazní a fašistické zvůle se často jenom odhadují, nelze je ani přesně spočítat. A přece se neustále rodí noví bojovníci, kteří v různých částech světa vysoko třímají rudý prapor práce, lidské svobody, důstojnosti a pokroku. Marně se snaží pohlaváři kapitálu

směst socialismus z jeviště dějin. A naopak jsou to tyto temné síly starého světa, které pokrokový lid denně odkazuje do propadliště historie lidstva. Pracující lid tak uskutečňuje přerod staré společnosti v novou, lepší a dokonalejší. Myšlenky tvůrců nového učení, Marxe, Engelse a Lenina, které zrodily i májovou tradici, nabývají ve světě stále větší vážnosti.

A protože každý slušný, kulturní a vzdělaný člověk ví, že největším nepřítelem výsledků lidské práce je válka, musí všichni lidé pokrokového a demokratického myšlení ze všech sil usilovat o to, aby slovo válka navždy zmizelo ze slovníků všech národů světa. Zvláště lid těch zemí, které byly bezprostředně postiženy posledními válkami si nepřije jejich nové opakování. Dává přednost klidnému a mírovému životu, beze strachu, co bude zítra.

Každý z nás ví, že jenom díky silnému táboru socialistických a pokrokových zemí, vedené leninskou myšlenkou míru mohou žít evropské národy již téměř čtyři desítky let bez očekávání jakouto poplašných sirén, bez hrůz podzemních krytů, svištění bomb, nářku raněných a umírajících. A přece je i v této době řada míst na Zemi, kde lidé platí umírajícímu kapitalismu a starým pořádkům daň nejvyšší!

Blíží se nový máj v tomto radostném a svěžím jaru 1984. Bude jiný než všechny předchozí a v něčem stále stejný. Vejde do přítomnosti, kterou rádi označujeme jako rozvinutou socialistickou společnost. Naskytá se tu však otázka, zda je tomu tak ve všech směrech, ve všech souvislostech. Zda je v souladu toto označení. Jistě hrdé a příjemné, s jevy, o nichž se jen nerado hovoří, píše, nebo které by bylo lépe vůbec nevidět. Jak a čím si vysvětlit třeba měšťácké a maloburžoazní představy řady našich občanů o smyslu života. A nejsou to jenom představy, je to jejich praktické naplňování! Mám tu na mysli citelný posun na konzumní způsob života, na růst individualismu, ale i sobectví, chamtivosti, bezohlednosti, snahy o dosažení různých výhod, prospěchů i postavení. Rysy morálky staré společnosti jdou zpravidla ruku v ruce se špatným poměrem k práci pro společnost, s lajdáctvím až příživnictvím.

Z tisku a informací víme, že naše hospodářská politika doznala v posledních letech opravdového vzestupu

na různých úsecích národního hospodářství. Na příklad v historii zemědělství nebylo nikdy dosaženo tak dobrých výsledků v hrubé výrobě a ve výši zisků. Přesto má letošní X. sjezd JZD za úkol mimo jiné projednat možnosti dosažení úrovně nejlepších zemědělských závodů v obou republikách. Stále jsou velké rozdíly ve výsledcích výroby v podnicích, které spolu třeba sousedí. Svědčí to také o tom, že záleží především na schopnostech, uvědomělosti a úsilí lidí, na dobré spolupráci dělného kolektivu v celém podniku. Na tom, aby každý začínal se zlepšováním sám u sebe, na svém úseku, ve svém prostředí. První máje jsou vždycky příležitostí k tomu, aby společnost vyznamenávala zasloužilé pracovníky, aby ukázala, že dnešní hrdinství spočívá ve všední poctivé a obětavé práci pro společnost, bez ohledu na čas, na obtížnosti, často i na osobní a rodinný život a podobně.

Se zlepšováním materiálních podmínek se však nesetkáváme vždy se zlepšováním chování a jednání lidí. Stupňuje se především společenská škodlivost a závažnost některých činů naší mládeže, i když celkový počet přestupků v posledních letech poklesl. Potíže a problémy při výchově mladé generace máme především ve výchově v rodinách. Ale ani ve výchově společnosti nevidí vždy mladí lidé dostatek dobrých příkladů chování a jednání dospělých lidí. Dospělí si musí mnohem více uvědomovat, že jsou stálým terčem kritiky, pozorování a posuzování mladých lidí. Mládež doplácí na nedostatek dobrých vzorů jednání a chování podle norem chování socialistického člověka. Proto má u ní často takové pole působnosti to ostatní, škodlivé a negativní, včetně různých zlovyků, neucty ke společenským hodnotám, všechno, nad čím se dnes musíme ve výchovném působení více zamýšlet. O těchto problémech se bude jistě radit i letošní celostátní konference učitelů.

Tak jako ve všech obcích i v naší obci Černý Důl oslavíme Svátek práce radostí se současností, mírového života, z rozkvětu obce a společnosti. Vzdáme hold všem dobrým předsevzetím, výsledkům poctivé práce všech společenských organizací Národní fronty, které splněním uzavřených závazků pro rok 1984 chtějí dosáhnout toho, aby se jejich životní a pracovní prostředí stalo ještě více kulturnějším, modernějším a radostnějším.

Ing. Václav Šnajdr

JARNÍ STAROSTI

S příchodem jarních měsíců dubna a května můžeme v naší i horské oblasti počítat se zahájením zemědělských prací. Vždy záleží na pracovnících státního statku, jak se s tímto důležitým úkolem vyrovnají. Věříme však, že jako v minulém roce tomuto úseku věnovali značnou pozornost, budou neméně věnovat i v letošním jarním období.

Vždy se jedná o ošetření ozimů, zasetí jarních obilovin a různých směsek, výsadbu brambor, ošetření luk pastvin.

Taktéž i ostatní občané naší obce mají s příchodem jara své starosti. Jedná se o provedení jarního úklidu kolem rodinných domků, pomoci při úklidu veřejných prostranství, ošetření zahrádek a luk. Je to nutné zabezpečit, aby i na těchto zemědělských parcelách se skládilo co nejvíce kvalitního sena. Vždyť je to hodnotná záloha pro náš státní statek. Jen v loňském roce bylo odprodáno státnímu statku na 9 vagónů sena od našich občanů a organizací NF.

O senoseči se vždy říkalo v naší horské oblasti, že jsou to horské žně. Uvažujeme-li takto, tak zjišťujeme, že musíme každoročně této problematice věnovat stálou pozornost. V horské části obce jsme rádi, že jsme našli spolehlivého hospodáře v Plemenářském podniku z Vlčic, který se v posledních letech zaslouhuje o to, že z pře-

vážné části ploch v této oblasti je sklizena travní hmota. Avšak i zde jsou rezervy v ošetřování luk a pastvin, jejich odvodňování apod. Jednotliví majitelé budou muset ještě hodně učinit ve spolupráci se zemědělskými odborníky, abychom mohli říci, že na tomto úseku je vše v pořádku. Jaká bude sklizeň v letošním roce v horské části obce, bude především záviset na všech majitelích, jak ošetří všechny louky a pastviny a jak je včas také pomohou posekat a usušit. Tato záležitost by neměla být jenom věcí samotných správců rekreačních chalup, ale i ZV ROH a ostatních složek na závodech včetně soudruhů ředitelů. Jen takovým přístupem splníme usnesení ze závěrů 6. zasedání ÚV KSČ k této tak závažné problematice.

V úvodu jsem se taktéž zmínil, že s příchodem jara máme všichni starosti s provedením jarního úklidu a se zahájením jednotlivých akcí, které vyplývají z volebního programu NF. Všechny tyto úkoly mají jen jeden cíl, aby naše sloučená obec Černý Důl byla ještě krásnější a čistší. Aby bylo vše uskutečněno, dáte mi za pravdu, že úkoly se nemohou stát záležitostmi jednotlivců, nýbrž všech občanů, mládeže, složek NF, místních závodů a ostatních občanů a majitelů, které mají v naší obci své rekreační chalupy. Proto jednotlivé občanské výbory ve spolupráci s poslanci NV by měly se všemi spolupracovat a to tak, aby všechny úkoly, které si v letošním roce na sebe vzaly, beze zbytku od začátku jara zajišťovaly a taktéž splnily.

V letošním roce, konkrétně 16. května 1984, projedou naší obcí závodníci 37. ročníku Závodu míru. Ještě před-

tím se uskuteční dne 2. května kontrolní závod po trase Závodu míru za účasti našich i některých zahraničních reprezentantů. Průjezdni časy Čistá 15.44 hodin, Černý Důl 15.45 hodin. Kromě závodníků projedou naši obcí desítky dalších hostů, a to jak ze socialistických států, tak i kapitalistických. To vše by nás mělo mobilizovat k tomu, aby naše obec byla v naprostém pořádku, v čistotě a slavnostně vyzdobena.

V příštím roce uplyne již 40 let od osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. K tomuto slavnému výročí přijaly všechny řídící orgány v obci na veřejné schůzi kolektivní závazek „Čtyřicet konkrétních činů“ v obci Černý Důl. Jejich splněním učiníme opět krok vpřed pro rozvoj a zvelebení obce i na ostatních úsecích práce ve prospěch nás všech.

Miroslav Šilhan, předseda MNV

Z ČINNOSTI RADY A PLÉNA

25. ledna

Rada MNV za účasti předsedů občanských výborů a komisí NV projednávala práci těchto orgánů a jejich úkoly na rok 1984. Zároveň byla vyhodnocena socialistická soutěž komisí a občanských výborů za IV. čtvrtletí roku 1983.

Soutěž OV:

1. místo	OV Černý Důl	381 bod
2. místo	OV Čistá v Krkonoších	315 bodů
3. místo	OV Fořt	165 bodů

Soutěž komisí:

1. místo	komise obchodu a MH	292 body
2. místo	komise finanční a plánovací	283 body
3. místo	komise školská a kulturní	277 bodů
4. místo	komise výstavby	276 bodů
5. místo	komise sociální a zdravotní	275 bodů
6. místo	komise životního prostředí	256 bodů
7. místo	komise cestovního ruchu	220 bodů
8. místo	komise veřejného pořádku	136 bodů

8. února

Rada MNV se zabývala přípravou plenárního zasedání, hospodařením MNV v roce 1983 a návrhem rozpočtu MNV na letošní rok. Dále pak projednávala stav a vyřizování stížností občanů došlých na MNV v loňském roce. Řešila i výkon státní správy v roce 1983.

22. února

Rada MNV projednávala za účasti předsedkyň místních organizací ČSZ práci našich žen v obci a přípravu

27. února

Plenární zasedání za účasti zástupců OV KSČ, VO KSČ, MV NF a ONV projednávalo a schválilo zprávu o činnosti rady za uplynulé období a návrh rozpočtu MNV včetně hlavních úkolů na rok 1984. Plenární zasedání ustavilo výbor lidové kontroly a zvolilo jeho předsedu a členy, kterými jsou s. Riegerová - předsedkyně, s. Baroch a s. ing. Kábrtová - členové. Dále pak byl přijat celooobecní závazek „40 konkrétních činů v obci Černý Důl na počest 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou“.

7. března

Rada MNV zasedala společně s předsednictvem NF a předsedy občanských výborů. Zabývala se zajištěním jarních směn NF a úkoly volebního programu NF v I. pololetí 1984. Dále pak znovu projednávala celooobecní závazek a určila konkrétní zodpovědnost funkcionářů MNV a NF za jeho splnění.

21. března

Rada MNV projednávala práci školské a kulturní komise, práci SRPŠ a práci VO SSM. V druhé části programu se zabývala činností komise cestovního ruchu.

11. dubna

Rada MNV připravovala dubnové plenární zasedání. Projednávala plnění jednotného plánu kulturně výchovné činnosti v obci z hlediska ideového působení na naše občany a mládež. Schválila plán májových oslav v obci a přípravu na zajištění důstojného průběhu Závodu míru, který bude naší obcí projíždět.

Z. Vitová, tajemnice MNV

CO V ROCE 1984?

Každému z nás se jistě zdá, že jsme právě ukončili rok 1983 a radovali se z vykonané práce a splněných úkolů. Čas však ubíhá a život před nás klade nové úkoly. Proto i v letošním roce stojí před námi hodně úkolů a mnoho práce. Co chceme tedy udělat, čím chceme přispět k rozvoji naší obce, co je v plánu volebního programu NF? V první řadě to je zajištění pořádku po zimním období, pořádku kolem rodinných domků, ale i na veřejných prostranstvích jako jsou prostory u autobusových čekáren, kolem samoobsluhy, požární zbrojnice, úklidu křižovatky, okolí MŠ, očištění krajnic silnice. Při této úklidové akci bychom si měli uvědomit, že v měsíci květnu bude naší obcí projíždět Závod míru. Projede zde mnoho cizinců, mezi nimi i ti, kteří socialistickému Československu nefandí a kteří budou hledat každou maličkost, aby mohli socialistický stát pohanět. V roce 1984 bude provedena kompletní rekonstrukce venkovní elektrické sítě v Čisté. I zde téměř pro kaž-

dého občana vznikne kousek práce navíc, ale naproti tomu zase každý občan bude mít ve svém domku správné napětí elektrického proudu. Musíme dodělat plot u MŠ. Na této práci by se měli podílet rodiče dětí, které MŠ navštěvují, ale je to i záležitostí všech občanů. Dále je to vyřešení odpadu vody ze sklepa MŠ a vybudování nového septiku. Celá akce se bude provádět s pomocí. Budou vyměněny okapy na ZŠ a provedena částečná výměna plotu. Musíme provést i opravy autobusových čekáren, které někdo poškodil. Všechny akce provedeme s pomocí. Nesmíme zapomenout ani na jarní úklid autokempu. Vždyť jeho zdárný provoz přináší i vítané doplnění obecního rozpočtu a umožňuje tak financovat další akce. Dále hodláme v autokempu vybudovat lepší sociální zařízení. Je to tedy hodně úkolů a mnoho práce. Musíme si uvědomit, že to co chceme vybudovat a udělat, neudělají jenom poslanci NV či občanský výbor, že je to úkol pro nás všechny a že splnění těchto plánů bude dalším krokem ke spokojenému životu nás všech.

OV Čistá v Krkonoších

Komise MNV se obbracejí k občanům!

Komise finanční a plánovací se na své schůzi dne 20. 3. 1984 mimo jiné zabývala stavem nedoplatků na daních a poplatcích od občanů.

Pro letošní rok plánujeme příjmy na daních a poplatcích ve výši 63,— tisíc Kčs, které jsou zahrnuty do rozpočtu výdajů MNV na jednotlivé plánované akce MNV. Prozatím bylo uhrazeno na daních a poplatcích od občanů do rozpočtu MNV 51,— tisíc Kčs. Někteří občané nerespektují předepsané termíny splatnosti daní a poplatků a platby uhrazují opožděně nebo až po upomínkách MNV. Při kontrole stavu nedoplatků na daních a poplatcích bylo zjištěno, že doposud dlužní na dani domovní 3 občané z Černého Dolu, 2 občané z Čisté a 1 občan z Fořtu, u poplatku ze psa dlužní 2 občané z Černého Dolu, 2 občané z Čisté a na dani z příjmu od obyvatele dlužní 1 občan z Černého Dolu.

Touto cestou finanční komise vyzývá všechny občany, aby dlužné částky uhradili a zároveň děkuje všem občanům, kteří splnili svou občanskou povinnost.

Finanční komise

Ochrana přírody a životního prostředí je v dnešním stupni civilizace jedním z nejdůležitějších problémů. Čistota ovzduší, vody, ochrana půdy se dotýká samotné existence člověka. Tímto společensky důležitým problé-

mem se zabýval XVI. sjezd KSČ. Z jednání sjezdu vyplynul závěr, že péči o životní prostředí a jeho zkvalitňování je nutné považovat za důležitý úsek životní úrovně obyvatele. V této souvislosti vystupuje do popředí i potřeba zakotvení zásad komplexní ochrany životního prostředí do vědomí veřejnosti. V podstatě jde o výchovu, zaměřenou na vytváření správného vztahu člověka k přírodě tak, aby každý občan byl nejen seznámen s významem ochrany přírody a potřebou udržení a vytváření zdravého a krásného životního prostředí, ale aby se na této ochraně a tvorbě, úměrně svým možnostem a postavení v hospodářském a společenském životě, sám aktivně podílel.

A právě k aktivnímu podílu všech občanů na vytváření pěkného životního prostředí by chtěla přispět i komise ochrany životního prostředí při MNV v Černém Dole. Proto se rozhodla vyhlásit v rámci závazku „40 činů na počest 40. výročí osvobození“ soutěž o nejlépe upravený domek a nejlépe upravené okolí domku. Této soutěže se mohou zúčastnit téměř všichni občané a přispět tak svojí troškou ke zlepšení prostředí v naší obci. Stačí málo. Upravit nový záhon s květinami, srovnat rozházené dřevo, uklidit hromadu popela nebo odpadků a podobně. Když každý z nás udělá jen malíčkost, budeme všichni překvapeni výsledkem a určitě se nám v našem domově bude žít lépe a radostněji. A lépe se tu budou cítit i četní turisté a návštěvníci naší obce.

A proto, zamysleme se právě teď na jaře, kdy probíhá tradičně velký úklid po zimě, co by se mělo udělat nejdříve, a pokud nám to zdraví a možnosti dovolí, pusťme se s chutí do práce.

Komise ochrany životního prostředí

ČERVEN - měsíc myslivosti a ochrany přírody

Každý měsíc v roce, ať letní nebo zimní, má pro myslivce svůj půvab, každý z nich mu přináší radost a potěšení a každý z nich na myslivci mnoho požaduje. Příroda je štedrá a bohatá, ale jen tehdy, umíme-li v ní rozumně hospodařit a poskytneme-li jí všechno, co potřebuje k svému rozkvětu. Toho si jsou vědomi všichni, jejichž práce má své těžiště na poli anebo v lese. A jsou si toho vědomi samozřejmě i myslivci, jimž je příroda pracovištěm a zároveň prostředím, ve kterém se soustřeďuje jejich zájmová činnost.

Tedy každý měsíc má své vlastní kouzlo a každý nás obohacuje svým osobitým darem, který může člověku nabídnout jenom příroda. V tom není mezi dvanácti měsíci roku žádný rozdíl. Když však myslivci vybírali svůj měsíc, nemohl jejich hlas padnout na žádný jiný než právě na červen. Ne snad proto, že je ze všech nejbarvěnější a plný zpěvu. Důvody proč prohlásili právě tento měsíc za Měsíc myslivosti, byly v tom, že je to doba, kdy je příroda nejzranitelnější a kdy potřebuje nejvíce ochrany. Neboť právě v tomto měsíci nabírá do hrsti i hrstiček svých hnízd nejštědřejí a právě na tenhle čas má nachystáno nejvíce loží pro nové životy.

Myslivci si zadali červen pro sebe tedy proto, aby mohli poskytnout rodicům se novému životu v přírodě veškerou péči. A také proto, aby k této činnosti pozvali co nejvíce ostatních přátel přírody a řekli jim, a to rok co rok znovu a znovu, jak je třeba v přírodě se chovat, chceme-li ji mít stále bohatou a i pěknou na pohled, čeho se vyvarovat, nechceme-li ji ublížit ani nevědomky a co pro ni udělat, abychom dostáli svým povinnostem kulturních občanů státu, který povýšil ochranu přírody na jeden ze svých nejdůležitějších úkolů.

Červen byl přiznán myslivcům, ale dosah jejich činnosti v tomto měsíci stejně jako v ostatních měsících roku, daleko přesahuje oblast jen jejich zájmu.

A můžeme to dokumentovat i na činnosti Myslivce-kého sdružení Bolkov. Přesto, že hlavní náplní práce je péče o zvěř, které není málo, nezapomínají ni na ostatní úkoly a povinnosti, o čemž svědčí i bilance práce v roce 1983. Pro zimní příkrmování zvěře bylo nasušeno 110 q sena, nasbíráno a vykoupeno 25 q kaštanů, zakoupeno 50 q krmné kedlubny. Zajištění tohoto krmiva a výstavba krmelců a údržba vlastního zařízení si vyžádala odpracování 2 320 hodin od 26 členů. Mimo těchto prací odpracovali členové MS 210 hodin u Státních lesů a vysadili 4 600 ks stromků, 108 hodin na brigádách ve Státním statku, 42 hodin pro NV v Černém Dole a Rudníku. Z ploch nepřístupných mechanizací bylo usušeno a dodáno státnímu statku 203 q kvalitního sena. Myslivci nezapomínají ani na mládež a v roce 1983 provedli 2 besedy s filmem pro žáky ZŠ.

Vratme se však ještě k myslivosti a ochraně přírody. Současná doba se vyznačuje mnoha negativními zásahy do života v přírodě. Ubývá zeleně rušením remízků a křovinatých mezí při zcelování pozemků. Mechanizace a chemizace v zemědělské výrobě zahubí mnoho drobné zvěře, rozvoj motorizace je také příčinou, že nám zvěř mizí. Protože ale tento rozvoj nelze zastavit, je nutné na druhé straně vyvíjet daleko větší péči o zachránu všech krás, které nám příroda poskytuje. Proto myslivci v dnešní době nejsou již jenom lovci, ale jsou v čele těch, kteří pomáhají k tomu, aby vše to krásné co v přírodě je, zůstalo zachováno nejenom pro nás, ale i pro příští generace.

MS Bolkov

Jak předcházet nesprávné a vadné výslovnosti

Nesprávná a vadná výslovnost jedné nebo více hlásek mateřského jazyka, odborně nazývaná patlavost neboli dyslalie, se vyskytuje u dětí předškolního věku jako fyziologický (přirozený) jev. Jde tu o dosud nestálený způsob výslovnosti u řeči, která prochází určitým vývojem. K ustálení výslovnosti dochází až kolem sedmého roku dítěte. V některých případech se však už v předškolním věku zjistí, že patlavost je takového charakteru, že k navození správné výslovnosti je třeba odborné pomoci. Proto doporučujeme rodičům, jejichž pětileté děti mají nesprávnou výslovnost, návštěvu logopedické poradny, kde jim logopedka poradí, jak vyzvat novou správnou výslovnost, ukáže jak s dítětem cvičit. Hlavní úkol spočívá tedy na rodičích, od kterých se žádá, aby doporučené cviky s dítětem pravidelně doma cvičili (nejlépe několikrát za den po dobu 3 — 5 minut), beze spěchu, v dobré pohodě, nezapomínáme na pochvalu. Náprava vyžaduje hodně trpělivosti a vytrvalosti od dětí a především od rodičů, ale vždy to stojí za to. Předcházíme tím i vážnějším psychologickým potížím — ostýchavosti, pocitům méněcennosti apod.

U každého dítěte probíhá vývoj řeči a vývoj výslovnosti individuálně. Záleží hodně na vlivu prostředí, kde dítě žije a na vzoru řeči jeho okolí. Pro celé předřekové období je prospěšné, když rodiče na dítě často mluví. Může to být i ve zdvořilostech, ale musí vždy správně vyslovovat. Nedoporučuje se mazlivé šišláání při mluvním styku s dítětem. Nesprávná výslovnost se koriguje nejpřirozeněji už tím, že dítě od dospělých slyší jenom správný vzor. Není vhodné opakovat po dítěti chybnou výslovnost. Když např. malé dítě řekne: „Mám spinavou luku“, dospělý má říci: „Ano, máš spinavou ruku“. Při vyslovování hlásek se osvědčilo napodobovat různé zvuky věcí, hlasy zvířat a podobně. Dítě např. špatně vyslovuje hlásku s, ale jestliže je vyzveme, aby dalo zoubky na sebe a zasyčelo jako husa — ozve se zpravidla správně s.

Někdy jsou rodiče nedomáklí, když jejich 3 — 4 leté dítě ještě nevyslovuje r nebo jinou hlásku. Upozornují na to dítě, případně kárají nebo se i vysmívají. Dítě si začne uvědomovat chybu předčasně, začne se stydět, ztrácí zájem nebo má z mluvení strach. Měli bychom se vyvarovat násilnému nucení k tomu, aby po nás

opakovalo slova s hláskou, kterou ještě neumí. Neupozorňujeme na nesprávnou artikulaci, ale častěji dítě kladně hodnotíme a povzbuzujeme.

Zásady prevence vad výslovnosti tedy jsou:

- podchycujeme i náhodně správně vytvořený mluvní zvuk
- nešílme, od samého počátku mluvíme na dítě normálně
- poskytujeme hojně podněty k broukání, později k procvičování slov a k mluvení vůbec — napodobovat zvuky, hlasy, pojmenovávat předměty
- pamatujeme, že zpěvem, rytmem a pohybem velmi přirozenou cestou bojujeme proti řečovým vadám
- nevyvíjíme na dítě nevhodný nátlak ani přemíru snahy a péče o správnou výslovnost, nenutíme, nepřetěžujeme
- vystříháme se kritizování, opravování výslovnosti, a hlavně výsměchu
- povzbuzujeme radost z úspěchu při odstraňování nedostatků výslovnosti, chválíme
- upevňujeme mluvní sebevědomí a podněcujeme přirozenou sdílnost dětí, rozmlouváme s nimi, nasloucháme jim
- poskytujeme vždy správný mluvní vzor spolu s pozitivním citovým přístupem
- je-li třeba, zařizujeme ošetření vad výslovnosti včas, nikoli však předčasně

Jazyk a řeč jsou funkce, které si každé dítě v podstatě osvojuje v prvních letech života. Jsou to funkce mimořádně důležité, protože na jejich úrovni závisí úspěšný rozvoj paměti, myšlení, čtení, psaní i schopnost dorozumět se a začlenit do společnosti.

Logopedická poradna ve Vrchlabí:

úterý 13 — 16 hodin
čtvrtek 13 — 16 hodin

Učitelka MŠ **Kamila Kubešová**

Literární soutěž

Osvětová beseda v Černém Dole vyhlašuje pro školní mládež novou literární soutěž na aktuální téma „Chráníme přírodu“. Očekáváme, že naše děti ve svých pracích vyjádří svůj vztah k přírodě, ke které se ještě nyní hodně lidí chová macešky.

Děti z místních škol odevzdají svoje práce svým učitelům ve škole, děti, které dojíždějí do škol v Rud-

níku nebo ve Vrchlabí zašlou nebo osobně odevzdají s. Sedláčkové. U práce uvedou plné jméno, věk, třídu a školu. Uzávěrka literární soutěže bude 30. 5. 1984. Každý účastník soutěže obdrží cenu za účast a nejhezčí práce budou nejen otištěny ve Zpravodaji, ale jejich autoři budou odměněni pěknými věcnými cenami.

Děti, těšíme se na Vaši hojnou účast v této literární soutěži.

B. Jedláčková, OB

Turistický sraz zemědělské mládeže v Krkonoších

Vzrůstající zájem o turistiku a sport, krásné prostředí Krkonoš a možnost využití hezkého autokempu Slunečná byly již v minulých letech rozhodujícími předpoklady, které umožnily uspořádat setkání zemědělských učňů Východočeského kraje při krajských turistických srazech.

Také v letošním roce bude ve dnech 30. května a 1. června SOUz Fořt organizátorem krajského turistického srazu a z pověření MVZV ČR i národního turistického srazu ve dnech 19. — 22. června 1984. V obou případech budou účastníci ubytováni ve stanech v areálu auto-

kempu Slunečná a budou mít dostatek příležitostí k seznámení se s naší sloučenou obcí. Bude to při besedách o Krkonošském národním parku, které se budou konat v kinosále v Černém Dole nebo při vlastním dálkovém pochodu, kdy projdou pěšky téměř celou sloučenou obec. Svou fyzickou zdatnost a brannou připravenost prokáží učni v branně turistickém závodě v běhu na 6 km při současném plnění branných disciplín.

Dokladem kladného a aktivního přístupu k ochraně životního prostředí bude účast mladých turistů na likvidaci divoké skládky na území Krkonošského národního

parku v akci nazvané „Mladé ruce na pomoc Krkonošům“. Nejlepší kolektivy a jedinci při této akci odmění OV SSM věcnými cenami. Vedle sportovních a branných činností bude odpočinkový čas účastníků vyplněn posezením u táboráku, oblíbenou diskotékou a návštěvou Krkonošského muzea ve Vrchlabí.

Věříme, že se pracovníkům SOUz Fořt podaří všechny náročné úkoly ve spolupráci s MNV a složkami NF

dobře zajistit a připravit tak všem účastníkům, mezi nimiž budou i zástupci okresních, krajských i ústředních politických a společenských orgánů, dobré sportovní i společenské prostředí.

Věříme, že též všichni ostatní občané upravit prostředí v okolí svých domů a pomohou vytvořit dobré jméno naší sloučené obce u všech účastníků.

Za organizační výbor VI. NTS Ing. Jebavý

MNV informuje

MNV v Černém Dole navázal spolupráci s pobočkou Československé státní pojišťovny ve Vrchlabí, která směřuje ke zlepšení služeb obyvatelstvu. Aby občané nemuseli dojíždět do Vrchlabí pro potřebné tiskopisy při uplatňování náhrady při pojistné události, je možno si potřebné tiskopisy vyzvednout na MNV u s. Vítové, vyplnit a zaslat poštou ČSP ve Vrchlabí (netýká se motorových vozidel).

Od 1. 1. 1984 byly stanoveny nové výkupní ceny sena dodávaného občany Státnímu statku Láňov. Nové ceny byly stanoveny takto:

měsíc:	výkup z louky			výkup usklad. z půdy		
	jakost — Kčs			jakost — Kčs		
	I.	II.	III.	I.	II.	III.
leden	X	X	X	1 200	1 100	1 100
únor	X	X	X	1 200	1 100	1 100
březen	X	X	X	1 200	1 100	1 100
duben	X	X	X	1 200	1 100	1 100
květen	800	700	600	1 200	1 100	1 000
červen	800	700	600	1 100	1 100	900
červenec	800	700	600	1 000	900	800
srpen	800	700	600	1 000	900	800
září	800	700	600	1 000	900	800
říjen	X	X	X	1 200	1 100	1 000
listopad	X	X	X	1 200	1 100	1 000
prosinec	X	X	X	1 200	1 100	1 000

Ceny jsou uvedeny za 1 t a nenáležejí k nim jiné příplatky jako skladné apod.

OV NF, ONV, OV SSM, OV SDR a OV OSZ vyhlašují soutěž o „Zlatou kosu“ na okrese Trutnov na rok 1984

ve sklizni sena ze zemědělských ploch, které nelze velkovýrobně obhospodařovat.

Pro soutěž jsou stanoveny tyto podmínky:

1. Do soutěže se mohou přihlásit občané a společenské organizace na nejbližším zemědělském závodě (ČSSS Láňov) nebo MNV, který určí plochy ke sklizni.
2. Soutěžící usušené seno nabídnou závodě, u kterého se přihlásili. Podkladem pro vyhodnocení bude příslušný účetní doklad.
3. Výkup a odvoz sena zajišťuje zemědělský závod z místa sklizně, pokud bude seno připraveno na dostupném místě. Výkupní ceny jsou dle uvedeného ceníku.
4. Okresní výbor NF si vyžádá od výkupních organizací přehled o organizacích NF a občanech, kteří dodali seno k 15. 10. 1984 v působnosti Státního statku Láňov v množství nad 100 q u organizací a od 60 q u jednotlivců.
5. Vyhodnocení soutěže bude provedeno do 30. 11. 1984 a vyhlášení 10 nejlepších jednotlivců a 5 organizací do 15. 12. 1984.

Věříme, že se do soutěže zapojí a čestně obstojí i naši občané a společenské organizace.

Dnem 1. března 1984 došlo k přejmenování dodávacích pošt v naší obci. V platnosti zůstávají dosavadní směrovací čísla, ale název pošty Černý Důl se mění na označení Černý Důl 1 a bývalá pošta Čistá v Krkonoších se mění na označení Černý Důl 3. Uvědomte své známé o novém způsobu psaní adres do naší obce podle vzorů:

František Pavlík	František Bednář	Radoslav Dohnal
čp. 48	Čistá 173	Fořt čp. 9
Černý Důl 1	Černý Důl 3	Černý Důl 3
543 44	543 43	543 43

MNV, Vítová Z.

Zprávy SPOZ

ŽIVOTNÍ JUBILEA:

V měsíci dubnu a květnu roku 1984 oslavili a oslaví svá významná životní jubilea:

Pacholíkova Jaroslava, Riegerová Jiřina a Hrubý Pavel z Černého Dolu.

Tichá Adéla, Houdek Josef, Roušal Jiří, Sedláčková Jana, Maternová Emilie a Černá Anna z Čisté.

Do dalších let hodně štěstí a zdraví všem přeje MNV a SPOZ.

SŇATEK UZAVŘELI:

18. 2. 1984 Marta Schmidtová a Roman Medlák z Čisté v Krkonoších.

18. 2. 1984 Václava Voldřichová a Oldřich Šolc z Černého Dolu

Novomanželům blahopřejeme!

DĚTI NAROZENÉ RODIČŮM BYDLÍCÍM V OBCI:

4. 2. 1984 Václav Kříž z Čisté v Krkonoších

17. 2. 1984 Michal Roth z Černého Dolu

21. 2. 1984 Hana Bozová z Fořtu

Rodičům blahopřejeme!

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI:

3. 2. 1984 Vacková Antonie z Čisté v Krkonoších ve věku 80 let

3. 2. 1984 Josef Klinger z Čisté v Krkonoších ve věku 58 let

Děkujeme všem, kteří se přišli rozloučit s panem Josefem Klingrem z Čisté na jeho poslední cestě. Děkujeme též s. Škrabálkovi za jeho slova útěchy.

Z vítání nového občánka Černého Dolu Milana Přívratského

Víte, že

- žáci ZŠ v Černém Dole se zúčastnili soutěže ve sběru léčivých rostlin a v rámci okresu se umístili na 12. místě. Sebrali a odevzdali 53,30 kg suché drogy v hodnotě 694,30 Kčs. Vzhledem k tomu, že na škole jsou pouze žáci 1. a 2. třídy, je to pěkný výsledek. Na 11. místě se umístili žáci ZŠ z Čisté v Krkonoších. Do soutěže se zapojily děti z MŠ z Čisté v Krkonoších a obsadily pěkné 7. místo.
- v obou třídách ZŠ v Černém Dole proběhla soutěž v recitaci. Nejlepší recitátoři, a to Šárka Čermáková, Štěpánka Trojanová a Petr Chudoba se zúčastnili oblastní soutěže ve Vrchlabí. Zde obsadil 3. místo žák 1. třídy Petr Chudoba. Měl právo zúčastnit se okresní soutěže ve Dvoře Králové n. L., kde se umístil jako první. Získal čestné uznání a pěknou knihu za svůj citlivý přednes.

■ Český svaz žen v Černém Dole obdržel od OV ČSŽ poděkování za to, že uspořádal výstavku dovedných rukou občanů z Černého Dolu a Čisté u příležitosti okresní konference ČSŽ v Trutnově.

■ letošní Krkonošské maskární rej zaznamenal nejvyšší počet návštěvníků v historii — přes 700 lidí.

Nejsilnějším mužem v hodu metrovým polenem se stal Mírek Vít.

Nejúspěšnější posádkou v jízdě na rohačkách byli rekreační pod jménem Šimon a Matouš.

Nejlepší krasokok s kufrem měl ing. Jiří Vávra.

Za nejlepší masku dítěte byl vyhlášen „Abbé“ Oldíka Čermáka.

Za nejlepší masku dospělých byli vyhodnoceni „Lesní muži“ Radka Teichmana a Pavla Heglase.

Záběry z letošního krkonošského maskárního reje

Vydává OB při MNV Černý Důl jako čtvrtletník. Řídí redakční rada. Odpovědný redaktor Jan Mládek. Uzávěrka příštího čísla je 15. 6. 1984. Příspěvky zasílejte s kopií psané na stroji s mezerou jednoho řádku. Povoleno ONV Trutnov - odbor školství pod č. 27/84. Tisk VČT, provoz 22 Dvůr Králové nad Labem.